

ABSTRAKT

Rekonstrukce paleoekologických poměrů při zazemňování jezer metodou analýzy rostlinných makrozbytků

Jezerá přírodního charakteru jsou v oblastech střední Evropy, kam nedosahovalo během posledního glaciálu zalednění, vzácným úkazem. Jejich vznik je spojován s rozsáhlými geomorfologickými změnami konce pozdního glaciálu. Odlišnou skupinu stojatých vodních nádrží představují slepá říční ramena, jejichž výskyt na území České republiky je častější. Vznik paleomeandrů byl vázán na klimaticky stabilní období interstadiálů. V průběhu holocénu nastává zásadní zlom ve vývoji obou výše zmíněných typů jezer. Díky vysoké organické produkci vodních a mokřadních biotopů došlo k zániku vodních nádrží.

Cíle práce: 1) popsat dlouhodobou vegetační dynamiku a procesy, které vedou k zániku vodních nádrží na základě provedení makrozbytkové analýzy 2) pátrat po vlivu lovecko-sběračských populací 3) porovnat výsledky makrozbytkové a pylové analýzy

Studované lokality: První studovanou lokalitou je bývalé jezero Švarcenberk, které se nachází na Třeboňsku v jižních Čechách. Druhá lokalita je situována v oblasti středního Polabí, jedná se o paleomeandr jménem Chrást.

Metodika: Za účelem provedení makrozytkových analýz byly odebrány tři profily. První dva z lokality Švarcenberk (Sonda 3; Sonda 4) a další z lokality Chrást, které byly rovněž zpracovány pylovou analýzou, byla pořízena radiokarbová data a v případě lokality Chrást byla rovněž stanovena magnetická susceptibilita a množství spalitelného podílu.

Výsledky: 1) Předpoklad, že bude možné srovnat průběh sukcese jezera Švarcenberk a paleomeandru Chrást se nepotvrdil, neboť sedimenty jsou rozlišného stáří. Záznam dvou litorálních sond z lokality Švarcenberk je holocenního stáří. Naproti sediment paleomeandru Chrást, jehož vznik není blíže znám, obsahuje pouze záznam konce glaciálu. Síly, které určovaly průběh sukcese meandru, jsou abiotického charakteru, zatímco jezero bylo značnou část vývoje ovlivněno autogenickou sukcesí. 2) Na základě makrozbytkové analýzy bylo možné doložit předzemědělské osídlení v okolí jezera, avšak v oblasti středního Polabí nejsou výsledky jednoznačné. 3) Po srovnání výsledků makrozbytkové a pylové analýzy vyplývá, že obě analýzy, přestože se jejich záznam liší, postihují hlavní trendy shodným způsobem. Proto je důležité při rekonstrukci užití obou metod.

Klíčová slova: paleoekologie, makrozbytková analýza, pozdní glaciál, holocén, zazemněná jezera, jezero Švarcenberk, meandry středního Polabí